

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Lenkų literatūra: XIX a.	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Irena Fedorovič Kitas / a (-i):	VU Filologijos fakulteto Polonistikos centras

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
BA	Privalomas

Igyvendinimo forma	Vykdyimo laikotarpis	Vykdyimo kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	Pavasario (4) semestras	Lenkų k

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Mokėti lenkų kalbą \geq B1	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	64	69

Dalyko (modulio) tikslas
Šiuo dalyku siekiama ugdyti analitinį ir kritinį ir mąstymą, gebėjimą dirbti ir mokytis savarankiškai ir grupėje; ugdyti literatūros kaip reiškinio ir literatūrologijos kaip mokslo disciplinos suvokimą; gebėjimą analizuoti ir interpretuoti XIX a. lenkų literatūrą kaip reiškinį; gebėjimą suprasti ir paaiškinti Lenkijos kultūros savitumą.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Dalyką išklause studijuojantieji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suvoks literatūros kaip reiškinio ir literatūrologijos kaip mokslo disciplinos skirtumą; - žinos, supras i gebės apibūdinti literatūrą kaip reiškinį, tinkamai vartoti bei aiškinti pagrindines literatūrologijos sąvokas ir terminus; - įgis žinių apie lenkų literatūros raidos etapus, pagrindinius autorius ir reikšmingiausių kūrinius; - gebės analizuoti, interpretuoti ir vertinti XIX a. lenkų literatūros reiškinius platesniame Europos literatūros ir kultūros kontekste, vartodami atitinkamą terminiją ir taikydami atitinkamus metodus, - gebės spręsti problemas vadovaujantis analitiniu, kritiniu ir kūrybišku mąstymu. 	<p>Probleminis, diachroninis - kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, įtraukianti paskaita, grupės diskusija, pranešimas.</p>	<p>Vertinama balais nuo 1-10, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka.</p> <p>Vertinimas – kaupiamasis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalyvavimas seminaruose, diskusijose; - pranešimas (prezentacija); - egzaminas (atvirojo tipo klausimai).

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. XIX a. lenkų literatūros periodizacija ir specifika. Romantizmas Vilniuje (dailė, muzika, literatūriniai salonai). Vilniaus universiteto reikšmė romantizmo kultūrai. Filomatų ir filaretų draugijų veikla.	2		4				6	6	Kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas; pasirengimas seminarams
2. Pagrindiniai literatūriniai žanrai romantizmo epochoje: baladė, poetinis romanas, romantinė drama. Autoriai ir tekstai.	2		4				6	6	Grožinės ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas; pasirengimas seminarui.
3. Trys nacionalinės dramos: A. Mickevičiaus <i>Dziady</i> cz. III, J. Slovackio <i>Kordian</i> ir Z. Krasinskio <i>Nie-boska komedia</i> .	4		2				6	6	Grožinės ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas seminarui.
4. A. Mickevičiaus <i>Pan Tadeusz</i> – lenkų epopėja ir jo reikšmė lenkų ir lietuvių kultūrai. J. Slovackio <i>Ciąg dalszy Pana Tadeusza</i> .	4		2				6	6	Tekstų skaitymas, pasirengimas seminarui.
5. J. Slovackio, V. Sirokomlės ir J.I. Kraszewskio kūryba.	4		2				6	6	Teksto ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas seminarui, diskusijai.
6. A. Fredro – lenkų komedijos šedevrų autorius.	2		4				6	4	Grožinės ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas seminarui.
7. C. K. Norvido kūryba (poezija, drama <i>Pierścień Wielkiej Damy</i>) ir jos universalumas.	2		4				6	4	Kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas seminarams, dalyvavimas diskusijoje.
8. Feminizmo elementai J.I. Kraszewskio romane <i>Szalona</i> .	2						2	4	Grožinės ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas.
9. Pagrindiniai literatūriniai žanrai pozityvizmo epochoje: novelė, apysaka, romanas (tendencinis, realistinis, istorinis). Autoriai ir tekstai.	2		2				4	6	Kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas seminarams, dalyvavimas diskusijoje.
10. Pozityvizmo epochos prozos (novelių ir romanų) šedevrai. E. Orzeszkowos <i>Nad Niemnem</i> , H. Sienkiewicziaus <i>Trylogia</i> , B. Pruso <i>Lalka</i> .	4		4				8	6	Tekstų ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas seminarams, dalyvavimas diskusijoje
11. „Nepoetinio laikotarpio“ poezija (M. Konopnickos, A. Asnyko kūryba).			2				2	4	Grožinės ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas,

									<i>pasirengimas dalyvauti diskusijoje</i>
12. Naujojo romano temos ir formos: nusivylimas civilizacija (E. Orzeszkowos <i>Cham</i>) bei parabolė apie valstybę ir valdžią (B. Pruso <i>Faraon</i>).	4		2				6	4	<i>Kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas seminarams, dalyvavimas diskusijoje.</i>
14. Pasiruošimas egzaminui								7	<i>Kartojimas</i>
Iš viso	32		32				64	69	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas semestro metu (aktyvumas; dalyvavimas diskusijoje)	25 %		Už aktyvumą kiekvienoje paskaitoje studentas gauna taškus. Studentas praleidęs daug paskaitų (50 proc.) iki egzamino privalo rašyti kolokviumą.
Pranešimas (arba prezentacija)	25 %		Gerai parengtas pranešimas (arba prezentacija) turi atitikti dalyko tikslus. Pranešimas turi būti pateiktas patrauklia forma. Lenkų literatūros reiškiniai turi būti analizuojami aktualiame kultūros kontekste.
Egzaminas	50 %		Egzaminui pateikiami du probleminiai atviro pobūdžio klausimai. Vertinama nuo 1 iki 10 balų. 10-9 - Egzaminas vertinamas puikiai ir labai gerai, jei studentas tinkamai išnagrinėja kūrinių struktūrą ir problematiką, geba jį susieti su Lenkijos kultūros kontekstais bei moka argumentuotai ir kūrybiškai pagrįsti savo nuomonę. 8 - Egzaminas vertinamas gerai, jei studentas yra perskaitęs visus privalomus kūrinius, išmano jų problematiką, geba juos susieti su Lenkijos kultūros kontekstais ir rišliai dėsto savo mintis. 7 - Egzaminas vertinamas vidutiniškai, jei studentas žino siužetus, geba įvardinti problematiką ir nusakyti (nebūtinai tiksliai ir rišliai) kūrinių reikšmę bendriems XIX a. literatūros procesams. 6 - Egzaminas vertinamas patenkinamai, jei studentas aptaria kūrinių siužetus tik bendriausiais bruožais, bet nesugeba atskleisti jų problematikos, apibūdinti struktūros, prastai orientuojasi bendruose XIX a. literatūros procesuose. 5 - Egzaminas vertinamas silpnai, jeigu studentas tik žino siužetus, bet nesugeba savarankiškai nagrinėti kūrinių ir neįstengia apibūdinti atskiro literatūros reiškinio (krypties, srovės) bruožų. 4- Egzaminas vertinamas neigiamai, jei atsakymas neatitinka nei vieno anksčiau įvardinto reikalavimo.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
A. Witkowska, R. Przybylski	2000	<i>Romantyzm</i>		PWN Warszawa
D. Siwicka	1995	<i>Romantyzm 1822-1863</i>		Warszawa
H. Markiewicz	1999	<i>Pozytywizm</i>		PWN Warszawa

J. Tomkowski	1993	<i>Mój pozytywizm</i>		Wydawnictwo IBL Warszawa
I. Fedorowicz	2015	<i>Związki literackie polsko-litewskie w XIX i na początku XX wieku (wybrane zagadnienia)</i>		VU leidykla
Papildoma literatūra				
J. Bachórz, A. Kowalczykowa (red.)	2002	<i>Słownik literatury polskiej XIX wieku</i>		Ossolinem Wrocław
J. Brzozowski	2002	<i>Odczytywanie romantyków</i>		Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego
S. Falkowski	2005	<i>Rządcy dusz. Od Mickiewicza do Herberta. Przewodnik po arcydziełach</i>		Świat Książki Warszawa
A. Romanowski	2003	<i>Pozytywizm na Litwie</i>		Universitas Kraków

Atnaujinta 2023-11-25

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title	Code
Literatura polska: XIX wiek	

Academic staff	Core academic unit(s)
Coordinating: doc. dr Irena Fedorovič	Centrum Polonistyczne Instytut Języków i Kultur Regionu Bałtyckiego
Other:	Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego

Study cycle	Type of the course unit
BA (studia licencjackie)	Przedmiot obowiązkowy

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Zajęcia kontaktowe	Semestr wiosenny (4)	polski

Requisites	
Prerequisites: Znajomość języka polskiego na poziomie \geq B1	Co-requisites (if relevant):

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	133	64	69

Purpose of the course unit
Celem przedmiotu jest: - kształcenie myślenia analitycznego i krytycznego, umiejętności pracowania samodzielnie i zespołowo; - kształcenie rozumienia literatury jako zjawiska oraz literaturoznawstwa jako dyscypliny naukowej, umiejętności analizowania i interpretowania tekstów poetów i pisarzy polskich XIX wieku; - kształcenie umiejętności rozumienia i wyjaśnienia specyfiki kultury polskiej.

Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
<p>Po ukończeniu kursu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić różnicę pomiędzy literaturą jako zjawiskiem i literaturoznawstwem jako dyscypliną naukową; - posiada wiedzę i potrafi analizować literaturę jako zjawisko, stosując fachową terminologię i pojęcia literaturoznawcze; - posiada wiedzę na temat etapów rozwoju literatury polskiej, najważniejszych twórców i ich dzieł; - potrafi analizować interpretować i oceniać zjawiska w literaturze polskiej XIX w. na tle szerszego kontekstu literatury i kultury europejskiej, stosować odpowiednią terminologię i metodologię badań; - potrafi rozstrzygać problemy kierując się myśleniem analitycznym, krytycznym i twórczym. 	<p>Wykład diachroniczno-kulturowy, analiza porównawcza, prowadzenie dyskusji, praca w grupie, pokaz prezentacji.</p>	<p>Student jest oceniany w skali od 1 do 10 zgodnie z systemem oceniania na UW: https://www.vu.lt/en/studies/academic-info-for-students/study-process/credit-and-grading-system.</p> <p>Ocena kumulatywna obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w seminariach, dyskusjach; - referat (prezentację); - egzamin (pytania otwarte).

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	Contact hours, total	Individual work	Tasks for individual work
1. Periodyzacja literatury polskiej XIX w. i jej specyfika. Romantyzm w Wilnie (sztuka, muzyka, salony literackie). Znaczenie Uniwersytetu Wileńskiego dla kultury epoki romantyzmu. Działalność Towarzystw Filomatów i Filaretów.	2		4				6	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do seminarium
2. Główne gatunki literackie w epoce romantyzmu: ballada, powieść poetycka, dramat romantyczny. Autorzy i teksty.	2		4				6	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji
3. Trzy dramaty narodowe: <i>Dziady cz. III</i> A. Mickiewicza, <i>Kordian</i> J. Słowackiego i <i>Nie-boska komedia</i> Z. Krasińskiego.	4		2				6	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do seminarium.
4. <i>Pan Tadeusz</i> A. Mickiewicza – epos narodowy i jego znaczenie dla kultury litewskiej. <i>Ciąg dalszy Pana Tadeusza</i> J. Słowackiego.	4		2				6	6	Czytanie tekstów, przygotowywanie się do seminarium i dyskusji.

5. Twórczość J. Słowackiego, W. Syrokomli i J.I. Kraszewskiego.	4		2				6	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji.
6. A. Fredro – autor arcydzieł komedii polskiej.	2		4				6	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji nad książką i ekranizacją.
7. Twórczość C.K. Norwida (poezje, dramat <i>Pierścień Wielkiej Damy</i>) i jej uniwersalizm.	2		4				6	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do seminarium.
8. Elementy feminizmu w powieści J.I. Kraszewskiego <i>Szalona</i> .	2						2	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej.
9. Główne gatunki literackie w epoce pozytywizmu: nowela, opowiadanie, powieść (tendencyjna, realistyczna, historyczna). Autorzy i teksty.	2		2				4	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji.
10. Arcydzieła prozy epoki pozytywizmu (nowele, powieści): <i>Nad Niemnem</i> E. Orzeszkowej, <i>Trylogia</i> H. Sienkiewicza, <i>Lalka</i> B. Prusa.	4		4				8	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji.
11. Poezja „czasów niepoetyckich“ (twórczość M. Konopnickiej i A. Asnyka).			2				2	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do seminarium
12. Nowe tematy i formy powieściowe: rozczarowanie cywilizacją (<i>Cham</i> E. Orzeszkowej) oraz parabola o państwie i władzy (<i>Faraon</i> B. Prusa).	4		2				6	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji.
13. Przygotowanie do egzaminu								7	Powtarzanie
Total	32		32				64	69	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Praca w ciągu semestru	25 %		Za aktywność na zajęciach student otrzymuje punkty. Jeżeli student opuścił 50 proc. zajęć (lub więcej), jest zobowiązany przed egzaminem napisać kolokwium z lektur.
Referat albo prezentacja	25 %		Dobrze przygotowany referat (lub prezentacja) powinien odpowiadać celom przedstawionym w opisie przedmiotu. Wystąpienie powinno być przygotowane w atrakcyjnej formie. Zjawiska z zakresu literatury polskiej powinny być analizowane na tle aktualnego kontekstu kulturowego.

Egzamin	50 %		<p>Podczas egzaminu student otrzymuje dwa pytania. <u>Ocena w skali od 1 do 10.</u></p> <p>9-10 – ocena celująca i bardzo dobra, jeżeli student poprawnie analizuje strukturę i problematykę utworów, dostrzega ich łączność z kontekstami z zakresu kultury polskiej oraz potrafi w sposób twórczy uzasadnić swoje zdanie.</p> <p>8 - ocena dobra, jeżeli student przeczytał wszystkie utwory obowiązkowe, zna ich problematykę, potrafi analizować je w kontekście kultury polskiej, jego wypowiedź jest spójna.</p> <p>7 – ocena dostateczna, jeżeli student zna fabułę utworów, potrafi określić ich problematykę oraz wskazać na ich znaczenie na tle zjawisk literackich z XIX i XX w.</p> <p>6 – ocena dopuszczająca, jeżeli student zna tylko ogólne cechy fabuły utworów, ale nie potrafi analizować ich problematyki, określić ich struktury, słabo orientuje się w ogólnych procesach literackich w XIX i XX w.</p> <p>5 – ocena słaba, jeżeli student zna tylko fabułę utworów, ale nie potrafi samodzielnie analizować utworów ani też scharakteryzować cech poszczególnych zjawisk literackich (kierunków, prądów).</p> <p>4 – ocena niedostateczna, jeżeli odpowiedź nie odpowiada żadnemu z wyżej wymienionych kryteriów.</p>
---------	------	--	---

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
A. Witkowska, R. Przybylski	2000	Romantyzm		PWN Warszawa
D. Siwicka	1995	<i>Romantyzm 1822-1863</i>		Warszawa
H. Markiewicz	1999	<i>Pozytywizm</i>		PWN Warszawa
J. Tomkowski	1993	<i>Mój pozytywizm</i>		Wydawnictwo IBL, Warszawa
I. Fedorowicz	2015	<i>Związki literackie polsko-litewskie w XIX i na początku XX wieku (wybrane zagadnienia)</i>		VU leidykla
Recommended reading				
J. Bachórz, A. Kowalczykowa (red.)	2002	<i>Słownik literatury polskiej XIX wieku</i>		Ossolinem, Wrocław
J. Brzozowski	2002	<i>Odczytywanie romantyków</i>		Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego
S. Falkowski	2005	<i>Rządcy dusz. Od Mickiewicza do Herberta. Przewodnik po arcydziełach</i>		Świat Książki Warszawa
A. Romanowski	2003	<i>Pozytywizm na Litwie</i>		Universitas Kraków

Updated 25 November 2023